

Cussegl da vischnaunca 12-2013/2016
Seduta dils 23 d'avrel 2014

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
mesjamna, ils 23 d'avrel 2014, allas 20¹⁵– 23³⁰uras
en casa communal

Presidi: Flavio Murer

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegl	Armin Berther
Christoph Berger
Adrian Bigliel
Silvio Candinas
Edgar Durschei
Rita Huonder-Tenner
Wendelin Jacomet	Jordana Lozza-Desax
Flavio Murer
Adrian Pally
Alfred Spescha
Rico Tuor
Livio Zanetti
b) Suprastonza
communal	Francestg Cajacob
Madlen Deflorin-Spescha	Cecilia Maissen-Desax
Roger Tuor
c) Cumissiun da
gestiun	Beat Hosang
Manfred Caviezel	Toni Huonder
d) Canzlist
communal	Andri Hendry	
e) Perstgisas	Armin Manetsch
Marco Schmed	Iso Mazzetta
f) Hosps	4 persunas	

“Deplorablamein eis ei capitau en connex cun nies organ official da publicaziun dalla gievgia vargada differents incaps. La part officiala da nosssa vischnaunca ha muncau, aschia che la publicaziun dallas decisiuns succeda pér ell’ediziun dils 25 d’avrel 2014.

Per la fatschenta “embellaziun, signalisaziun ed informaziun” acceptada venderdis, ils 11 d’avrel, effectuescha quei fatg ch’il termin per il referendum facultativ entscheiva a cuorer pér naven da venderdis proxim. Cunquei ch’ins astga entscheiver cun la realisaziun dil project pér cul termin dil referendum ei spiraus, ei quei a vesta dils stretgs termins da deplorar. Tuttina sperel jeu ch’il pievel sappi s’accordar cun quei project purtaus dalla suprastanza e dil cussegl e che las lavurs sappien vegnir exequidas ton pli spert.

La comunicaziun officiala per la seduta dil cussegl da vischnaunca sa vegnir prida suenter senza problems. Cheu hai jeu denton legiu cun grond’attenziun el davos Fegl official dalla Surselva las detagliadas informaziuns dils cussegls da vischnaunca da Trun e Breil. Aschia survegnan vischinas e vischins cuortamein ina fundada informaziun davart las fatschentas tractandadas en nies gremi.

Plinavon havein nus tractau ella davosa seduta dil cussegl da vischnaunca la moziun „Colligiaziun dil traffic Sedrun - Caschinutta cun il tunnel da via digl Alpsu“.

Cunquei che quella moziun ei gia vegnida presentada a caschun dalla seduta communabla dil cussegl da vischnaunca a Tujetsch e che buca meins che 14 cusseglieras e cussegliers han giu suttascrit la moziun bein retschercada, documentada e cun las concretas incaricas per mauns dalla suprastanza communal hai jeu sco parsura da nies parlament communal giu previu duront la preparaziun da quei cussegl da gest passar all’approbaziun dalla moziun. Apparentamein hai jeu impediù cun miu agir in votum persunal da cusseglier Christoph Berger. Per remedià quei incaps e pacificar la situaziun proponel a cusseglier Christoph Berger da surdar siu votum agl actuar, sinaquei che sia posiziun sappi vegnir aschuntada al protocol da questa sera, aschia che cusseglieras e cussegliers, sco era vischinas e vischins sappien prender enconuschientscha da sias consideraziuns.

Sco menziunau all’entschatta ei la convocaziun sco era la gliesta da tractandas dalla hodierna seduta buca stada publicada el davos FUS. Cunquei che mintga cussegliera e mintga cusseglier ha denton retschiert ad uras l’invitaziun e la documentaziun, sa il cussegl tuttina tractar valeivlamein las fatschentas previdas.

Per la suletta fatschenta da questa sera, il rapport da gestiun e quen 2013, vi jeu buca piarder biars plaids. Il resultat ei legrevels. A quels che han possibilitau quei bien resultat in grond engraziament persunter. Seigies denton pertscharts che nus havein raccoltau ils fretgs da decisiuns, pridas avon entgins onns sco per exempel l’entira tematica dall’energia. Era egl onn current par’ei che quei bien sem porti fretg. Jeu patratgel specialmein allas entradas ord la vendita dall’energia da concessiun e da participaziun da varga 2 milliuns francs. Quei contract favoreivel scada la fin da quest onn, aschia che nus stuein quintar cun ina reduziun massiva da quell’entrada.

Tuttina ston ins mintgatun derscher ina plonta per ch’ina nova sappi sesviluppar. Quella plonta nova ei denton ils emprems onns exponida a differents prighels. Nus stuein vinavon reducir a moda persistenta las expensas per esser semtgai sin quei di che las entradas liuan el sulegl.

Economicamein vegnin nus els proxims onns segir e franc ad haver da sbatter cun grondas difficultads. Cheu numnel jeu sulettamein las consequenzas negativas dil scamond d’ereger habitaziuns secundaras ni las perspectivas per il turissem ch’ein tut en tut buca fetg positivas ed encuraschontas. Aschia stuein nus quintar che

l'otra gronda fontauna d'entrada, las taglias, vegn a stagnar ni schizun a sereducir. Consequentamein setracta ei da prender ad uras las disposiziuns necessarias per garantir ina situaziun finanziaria supportabla. Cheu ha il cussegl da vischnaunca fixau il termin sin miez da quei onn per che las mesiras da spargn ordlunder sappien vegnir pridas sil pli tard cul preventiv digl onn vegnent.

Tut auter che prender ussa detschartamein quellas mesiras necessarias enta maun fuss serraun ils egls avon la realitad.

Persunalmein sundel vinavon digl avis ch'ina midada da strategia aschi anetga selai mo purtar cun ina buna collaboraziun denter ils gremis politics. Nus da nossa vart stein vinavon a disposiziun per quella lavur delicata denton fetg interessanta.

Cunquei arvel la dudischavla seduta dalla perioda d'uffeci 2013/2016."

La gliesta da tractandas secloma sco suonda:

Tractandas:

1. Rapport da quen e gestiun 2013 (messadi nr. 12-2013/2016)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

2. Rapport da quen e gestiun 2013 (messadi nr. 12-2013/2016)

President dil cussegl da vischnaunca

La tractaziun dil quen annual e dil rapport da gestiun ei el senn dallas prescripziuns digl art. 27, al. 2 dil regulativ da fatschentas obligatoria. Enstagl ha ei liug ina discussiun generala.

Suprastonza communal

En num dalla suprastonza communal ed a basa dil messadi e dils differents rapports presenta president communal Francestg Cajacob la fatschenta.

Per saver realisar las mesiras decididas en connex cun la tractaziun dil preventiv 2014 ha la suprastonza communal previu per sonda, ils 30 d'uoost 2014 in workshop communabel cul cussegl da vischnaunca. Quei inscunter vegn moderaus dad Ursin Fetz e Curdin Derungs.

Oz han ins saviu intervegnir ord ils mieds da massa ch'ei seigi vegniu instradau in referendum encunter il credit pil project signaletica. Quei fatg ei deplorabels a vosta ch'ins ha suenter plirs onns finalmein anflau ina sliagiun e che la fatschenta ha anflau il sustegn cumplein davart dil cussegl da vischnaunca. Aschinavon ch'il referendum duess haver success, quenta el ch'il cussegl s'engaschi a favur dalla fatschenta.

President dalla cumissiun da gestiun (Beat Hosang)

"Igl emprem da schaner ha la nova cumissiun da gestiun entschiet cun sia incumbensa en nova cumposiziun. Da niev consista la cumissiun buca pli ord commembers d'il cussegl, mobein ei indepentenda da tut las autoritads. Basa legala per nossas incumbensas e dretgs ein denter auter la constituiun communal ed il regulativ per la cumissiun da gestiun. Quei regulativ fuorma la rama per nies agir.

Il quen 2013 han tut ils presents segiramein studegiu en detagl e jeu less buca entrar pli profund en las cefras. Il resultat ei fetg legrevels e cuntenta. Las entradas extraordinarias ord il sector d'energia, respectivamein dils tscheins d'aua, lubeschan da far amortisaziuns supplementaras da varga 2 milliuns francs. Consequentamein ein ils deivets dalla vischnaunca sereduci sin 11.2 miliuns francs.

Il bien resultat duei denton buca tschurventar ils problems existents. Egl avegnir ston ins quintar che gest quellas entradas extraordinarias san buca pli vegnir realisas en quella dimensiun e quei cun consequenzas pigl entir quen.

Las sfidas per la vischnaunca da Mustér ein grondas. Entginas investiziuns stattan avon porta ed ei drova decisiuns strategicas da gronda impurtonza. Senza gronds respargns tonscha il cash-flow annual buca per tuttas investiziuns necessarias. Ord ils motivs suranumni giavischein alla suprastonza sco era al cussegl bien maun e curascha per las decisiuns ch'ei da prender.

Il quen 2013 ei vegnius revedius duront il meins da mars. La revisiun tecnica dallas cefras ei vegnida exequida dalla Confidar Fiduziaria SA cun sedia a Glion. La cumissiun da gestiun ha rapportau cun in pareri a scret nua che nus recumandain d'aprobar il quen communal per 2013.

Plinavon savein nus rapportar che la suprastonza ei vegnida suenter al giavisch concernent la controlla da credits. Pigi avegnir eis ei planisau da tarmetter tier alla cumissiun da gestiun la documentaziun davart la controlla da credits mintgamai inagada per quartal.

La cumissiun da gestiun engrazia al president communal Francestg Cajacob ed all'entira suprastonza communal per la gronda lavur prestada igl onn vargau en favur da vischinas e vischins. Naturalmein ha il cussegl da vischnaunca sco era tuts emploiai luvrau per cumpleina cuntentientscha. A tuts in grond engraziament."

Discussiun generala

Cussegl da da vischnaunca

Il cussegl da vischnaunca beneventa la proposta dalla suprastonza communal da menar atras en connex cun reglar las finanzas communalas in workshop.

Discussiun en detagl

Rapport da gestiun 2013

Cultura e temps liber

Center da sport e cultura

Cussegl da vischnaunca

La suprastonza communal scriva detagliadamein davart il decuors da fatschenta dil Center da sport e cultura. Co sepresenta la strategia pils proxims onns? Han ins saviu mesirar il success dalla reclama electronica? Co eis ei stau pusseivel che las entradas ein sereducidas a vesta che la reclama duess esser stada in success?

Ulteriuramein ei aunc pendent ina pintga revisiun dil regulativ pil menaschi dil CSC.

Suprastonza communal

Sin fundament dils resultats ha la cumissiun da menaschi CSC decidu l'entschatta 2014 da cuntinuar cun ina nova strategia. Perquei intent ha giu liug ils 19 d'avrel ina dieta. Ils resultats ein suttamess alla suprastonza communal per consultaziun ed il cussegl sa silsuenter vegnir orientaus a caschun d'ina dallas proximas sedutas.

Il success dalla reclama electronica selai buca mesirar sin fundament dallas entradas, mobein sin fundament dallas visetas alla pagina d'internet. Las visetas ein s'augmentadas per varga 50%. Plinavon han in instradau ina nova fuorma d'inserats.

La cumissiun da menaschi vegneva informada entochen ussa mintga quartal davart il svilup dil quen. Sin fundament dils resultats ha la cumissiun decidu che quei hagi da succeder meinsilmein per saver agir pli spert.

La reducziun dallas entradas sorta ord la reducziun dallas pernottaziuns. D'ina vart ei quei la munconza dil militar che vegn indicada el preventiv cun la summa da frs. 15'000.--, da l'autra vart ina reducziun tiels camps. Il problem dalla reducziun da pernottaziuns ei buca la qualitat dil CSC mobein la munconza da products cumbinai e la purschida reducida da hotels. Plinavon che las purschidas ella bassa ein vegnidas pli favoreivlas. Il CSC ha sinquei reduciu las tariffas per pernottaziuns, denton s'effectuescha quella decisiun buca immediatamein ed igl ei necessari da comunicar quell'as midadas cun reclama persunala.

Cun risguardar las cefras dil preventiv precedent e buca dils quens han ins tralasciau da risguardar il svilup sil sector dallas pernottaziuns. Aschia la munconza dil militar e lu la reducziun dallas ulteriuras pernottaziun che sortan dils quens precedents. Risguardond quels fatgs ei la reducziun dallas entradas buca aschi gronda. Ulteriuramein han ins desistiu da cudischaziuns transitorias. Las expensas ein vegnidas nudadas strictamein el quen cura che quell'as ein succedidas.

Per meglierar la situaziun ha la cumissiun da menaschi decidiu suandontas mesiras: Reagir meinsilmein, il niev sistem da reservaziun dat ina sperta survesta mintgadi, contact persunal cun camps ella bassa, retschercar la cuntentientscha davart ils products tier la clientella, reducir ils cuosts en connex cun la compra d'energia.

Plinavon meglierar la collaboraziun denter auter cun il Bogn Sedrun cun in abbonement communabel. Naven digl atun vegn era la scola claustrala a far diever dil CSC e cun arranschar eveniments specials. Pil menaschi ei previu da rapportar da niev exactamein las lavurs, aschia ch'ins duess era cheu saver agir pli spert sin la damonda.

Pertuccont il regulativ pil menaschi CSC eis ei necessari da reglar las competenzas per l'elecziun dalla cumissiun da menaschi entras il cussegl da vischnaunca.

Cussegl da vischnaunca

Sut il tetel cultura e temps liber vegn fatg menziun d'in tschuat eveniments e dabia fatgs religius. En quei senn duess ins el futur era menziunar il Forum cultural internaziunal Mustér che s'engascha sin differents secturs per relaziuns culturalas sin palancau internaziunal.

Ovras socialas

Post d'integrasiun

Cussegl da vischnaunca

Co funcziunescha il post d'integrasiun?

Suprastonza communal

Yvonne Maissen ha surpriu il post d'integrasiun el decuors digl onn 2013. Primarmein ei ella s'engaschada cun organisar cuors da lungatg; tudestg per persunas portughesas e romontsch per persunas da lieunga tudestga. Ulteriurmein segida ella cun l'organisaziun tier singulas occurrenzas e cun dar sclariment a persunas digl exteriur. Ei setracta d'in tschuat pintgas incaricas el mintgadi che crodan pil buca si.

Construcziun

Cussegl da vischnaunca

Gerau Iso Mazzetta ha menziunau el rapport ch'ei fussi pli prudent sch'il maun public sustenessi la hotellaria ed il commerci ch'indrezs da far neiv.

Ei quei il meini dalla suprastanza communal, resp. tgei posiziun pren ella cheutier?

Suprastanza communal

La suprastanza communal ha buca discussiunau quella damonda. Fatg ei ch'il stadi austriac sustegn generusamein la hotellaria e possibilitescha cheutras bunas cundiziuns. Tier la posiziun dil gerau setracta ei denton d'ina posiziun privata che sa dar in impuls.

Ambient

Dismessa da rumien

Cussegl da vischnaunca

Las objecziuns dalla suprastanza communal en connex cun la dismessa da plastic constattan mo parzialmein alla situaziun actuala. Naven da miez matg duess ina sligiazion esser avon maun.

Suprastanza communal

La suprastoza communal pren encunter la damonda per la dismessa da plastic. En convegnoientscha cun la regiun surselva vegnan ins a coordinar igl agir e la dismessa dil plastic.

President dil cussegl da vischnaunca

Dat la pusseivladad da revegnir al rapport da gestiun.

Cussegl da vischnaunca

Cunquei ch'ei setracta dil rapport da gestiun pigl onn 2013, fuss ei necessari da menziunar sut activitad politica la moziun da cusseglier Livio Zanetti concernent l'embellaziun dil vitg. Quella moziun era aunc pendent la fin 2013.

Suprastanza communal

Vegn a far quella cumpletaziun.

Quen current 2013

Cto. 100.452.00 Quota dil gudogn digl uffeci funsil Cadi

En connex cun participaziuns ad instituziuns e corporaziuns havess il cussegl giavischau investa els quens detagliai da quellas instituziuns. Denton fa la vischnaunca part ad in entir triep da semegliontas instituziuns (uffeci funsil Cadi, Spital regional, Regiun Surselva ... etc.). Tut quellas instituziuns ston far in rendaquen, il qual vegn controllaus entras lur organs da controlla. La cumissiun da gestiun communal ha era il dretg da controllar quels quens. Ei fagess denton negin senn da publicar tut quels quens. Denton sch'ei dat damondas concretas ha mintga commember dil cussegl la pusseivladad da prender investa dils quens da quellas corporaziuns ed instituziuns.

Cto. 140.362.00 Cumpart cuosts Pumpiers Sursassiala

Igl onn 2013 ei il quen pils Pumpiers Sursassiala sesviluppau el rom dil menaschi ordinari e dils cuosts ch'ins preveva sin fundament dalla convegnoientscha denter las treis vischnauncas. Il quen 2012 ei staus fetg favoreivels e perquei pli bass. Ils proxims dus treis onns eis ei denter auter previu da remplazzar igl equipament personal (vestgadira) dils pumpiers.

Cto. 151.314.00 Manteniment stan da schibas e da sittar

Las expensas supplementaras ein sefatgas en connex cun la sanaziun dil stan da schibas da 300 m a Sedrun. Las controllas davart la contaminaziun cun plum han denton pretendiu mesiras supplementaras, perquei ei quella summa s'augmentada. Tenor cunvegnientscha ei la vischnaunca obligada ad ina contribuziun annuala da frs. 2'200.-- vid ils cuosts da menaschi. Denton ei la vischnaunca era obligada da separticipar vid ils cuosts da sanaziun dil stan da schibas.

Cun la dislocaziun dil stan da 300 m a Sedrun eis ei stau pusseivel da realisar il detretschament d'interess a Fontanivas. Senza la dislocaziun dil stan da 300 m a Tujetsch fuss ei era buca stau pusseivel da realisar il project a Fontanivas.

Cto. 160.311.00 Cumpra da material

Cto. 160.314.00 Manteniment dils locals

Cto. 160.318.03 Management da resca

Tiel management da resca setracta ei d'ina expensa che semova el rom dil preventiv. Quei project ei vegnius realisau sco vischnaunca da project ensemen cun la vischnaunca da Poschiavo e l'assicuranza da baghetgs. L'assicuranza ha lu era surpriu ina part da quels cuosts. En connex cul niev sistem da communicaziun Polycom ei la vischnaunca vegnida obligada da cumprar dus funcs che figureschan sut la cumpra da material. Las ulteriuras posiziuns semovan el rom dil preventiv.

Il commando dalla protecziun civila ei cun la reorganisaziun cantunala avon ca. 10 onns vegnius staziunau a Glion. Quei dispensa denton buca da mantener las localitads che vegnan aunc adina nezegiadas per quei intent. Specialmein il post da commando, il post da sanitad (SanHist) ed il magasin da material.

Cto. 200, 210, 211, 212.302.00 Pagas dallas mussadras e dils scolasts

Il project davart il consorzi da scola Sursassiala sesanfla actualmein en consultaziun tier las suprastonzas communalas. Previu era da presentar quella fatschenta ils 11 d'avrel 2014 al cussegl da vischnaunca. A caschun dalla proxima seduta duess ei esser pusseivel da saver informar il cussegl da vischnaunca davart ils detagls.

Tier la scoletta e la scola primara setracta ei da scolastas e scolasts giuvens nua ch'in svilup dallas pagas ei pusseivels a norma dallas directivas cantunalas. Vidlunder vegnan ils cuosts supplementars en connex cun la pedagogia curativa. Tier ils scolasts dil scalem superiuor ei quei svilup staus pli pigns, perquei ein las pagas cheu el rom dil preventiv.

Cto. 211, 212.462.00 Contribuziun da scolars d'ordeifer

Certas adattaziuns han ins saviu far el decuors dils davos onns. En connex cul consorzi da scola savess ins sliugar quella damonda. El cass ch'il contract sto vegnir contrahaus da niev eis ei necessari da risguardar ils cuosts effectivs da scola e d'infrastructura. Il rapport da collaboraziun fuorma era ina buna basa per ina cunvegna.

Pigl onn da scola 2014/15 eis ei aschia, ch'ils affons da Medel frequentan la scoletta e la scola superiuora a Mustér, ferton ch'ils scolars primars frequentan quella a Curaglia.

Cto. 217.312.01 Scaldament

Il quen 2012 sa buca vegnir cumparegliaus cul quen 2013. Il quen 2012 cuntegn sper ils cuosts energetics era ils cuosts en connex cul pilotadi pil scaldament niev. La summa el quen 2013 cuntegn ils cuosts effectivs da scaldament.

Cto. 217.390.01 Lavurs dad auters departaments

Enviers il preventiv ed ils quens precedents nua ch'ins quintava cun pauschalas l'ura han ins quintau cheu ils cuosts effectivs da persunal, incl. prestaziuns socialas, scolaziun, administraziun etc. Quei ha per consequenza che las summas per las scuntraziuns internas ein s'augmentadas per part considerablamein. Quella summa s'effectuescha denton neutral sil quen communal, perquei che quella sto constar cun las cefras cudischadas sut ils contos 490 ed ils contos 390.

Cto. 219.317.00 Spesas e tscheina annuala

Il surpli da cuosts deriva entras las contractivas pil consorzi da scola Sursassiala ed ils cuosts pigl accumpignament entras signur Wenger.

Cto. 300.366.01 Premi Desertina

Cto. 300.390.00 Lavurs dad auters departaments

Il premi Desertina vegn surdaus tenor basegns e buca per tut prezi mintg'onn. Aschia mantegn il premi era ina certa attractivitat.

Tier la lavur dad auters departaments setracta ei da lavurs dil menaschi tecnic en connex cun l'embellaziun dil vitg, mantener e bugnar fluras e rabattas da fluras, l'embellaziun da Nadal, bandieras, transparents ed ulteriuras lavurs.

Cto. 340 Center da sport e cultura

Il niev concept pil menaschi duei esser preparaus per saver risguardar las enconuschientschas ordlunder el preventiv 2015.

La pli gronda sperdita d'entradas seresulta ord ina reducziun dallas pernottaziun dils camps e la munconza dil diever entras il militar. Quella summa munta totalmein a frs. 85'000.--. La munconza da hotels s'effectuescha ulteriuramein negativ sin las entradas ed il diever dil CSC.

Cun risguardar ils resultats dil quen pil preventiv sco era cun optimar ils cuosts per la cumpra d'energia sco era las activitads per la reclama duess ei esser pusseivel da megliar il quen dil CSC.

Da constatar ei ch'era ils camps privats han da sbatter cun semeglientas difficultads sco il CSC. Risguardond il deficit da menaschi, las contribuziuns pil diever entras las scolas e las uniuns, las investiziuns ed amortisaziuns impunda la vischnaunca bunamein frs. 800'000.-- ad onn pil CSC. A vesta dils aspects economics dil CSC ei quella summa denton giustificada.

Bilanza CSC cto. 221 Emprests

Cheu setracta ei d'in emprést che la vischnaunca ha concediu al CSC.

Cto. 400.362.01 Contribuziun al deficit dil spital regional

Muort in credit d'investiziun senza tscheins ch'ei scadius ei era la contribuziun al deficit dil spital regional sereducida. Schebein la collaboraziun cul spital cantunal ei era s'effectuada sin la contribuziun ei buca enconuschent.

Cto. 560.365.01 Construcziun da casas/habitaziuns, contribuziuns communalas

Cheu setracta ei d'ina contribuziun en connex cun la sanaziun d'in habitadi privat che la vischnaunca ei stada obligada da pagar sin fundament dalla lescha communal davart la construcziun da habitaziuns e la miglior dallas relaziuns da habitar. Cantun e confederaziun pagan lur cumpart mo sche la vischnaunca separticipescha era.

Cto. 581.366.00 Susteniments da burgheis e habitonts en vischnaunca

La vischnaunca ei tenor dretg surordinau obligada da pagar susteniments per garantir il minimum d'existenza. Igl ei denton buca pusseivel da preveder ordavon la summa exacta, perquei che las damondas vegnan inoltradas a cuorta vosta el decuors digl onn da quen. Tenor situaziun economica eis ei buca exlaus che quella summa vegn a crescer ils proxims onns.

Cto. 589.366.01 Tgira d'affons complementara alla famiglia

Quei ei la contribuziun che la vischnaunca paga annualmein alla canorta d'affons.

Cto. 620.314.00 Manteniment dallas vias communalas

Cto. 620.314.01 Survetsch d'unviern

En connex cun la realisaziun dil passadi denter la Via Sogn Gions e la Via Cons, ha la suprastanza communal decidu da contribuir ord vosta dall'interessenza publica ina contribuziun vid la scala. Quella contribuziun, sco era ina cumpart pils cuosts dil cudisch funsil han effectuaui igl alzament enviers il preventiv.

Secapescha ch'ei fuss pusseivel da dumandar per la dismessa da neiv in credit supplementar. Denton fa quei pauc senn, perquei che la damonda stuess succeder posteriuramein. Il mument che la neiv croda ein las vias da rumir.

Cto. 622.301.00 Pagas, menaschi tecnic

Quella posiziun ei sereducida marcantamein enviers il preventiv. Enstagl da reducir il diember da personal duess ins dar dapli atenziun al manteniment dallas vias. Cunzun las vias d'uau ein en in fetg schliet stan cumparegliau cun autras vischnauncas.

Il preventiv cunteneva ina posiziun da frs. 120'000.-- per l'indemnisaziun d'in menader dils survetschs technics. Cura ch'ins ha fatg il preventiv 2013 era ei previu da scaffir ina piazza nova per quei intent. La piazza ei buca vegnida occupada ed ins ha surdau l'incarica al menader digl uffeci da baghegiar. Pigl ulteriur ei vegniu reduciu negin personal.

Quei conto dat sulettamein la survesta davart la summa dallas pagas che vegnan pagadas enteifer il menaschi tecnic. Il manteniment effectiv seresulta en las scuntraziuns internas e sut ils contos destinai pil manteniment dall'infrastructura ed ils baghetgs.

En connex cul manteniment dallas vias forestalas e dallas vias da cultivaziun ein actualmein la meglieraziun funsila, sco era differents projects forestals en lavur. Perquei ei il manteniment en quels loghens era vegnius reducius sil minimum responsabel.

Cto. 622.311.00 Mobiliars, maschinas e vehichels

Quella posiziun ei s'augmentada enviers il preventiv muort igl acquist d'in taglianeiv vid la maschina Holder.

Cto. 622.490.00 Lavurs per auters departaments

Cheu s'effectueschan las entradas sin fundament dallas lavurs ch'il menaschi tecnic ha prestau per auters departaments. Ils cuosts effectivs da personal s'effectueschan sco entrada supplementara enviers il preventiv, resp. las expensas supplementaras tiels contos lavur dad auters departaments.

Cto. 651.315.00 Contribuziun al bus local

Quels cuosts ein sedai specialmein entras il bus da stad. Cun quei ch'il bus da stad ei pli pigns eis ei stau necessari da menar cuors supplementars a

Fontanivas ed era per la Reka. En quei senn ei quei in aspect positiv che cumprova ch'il survetsch vegn apprezziaus e duvraus.

Il contracts pil bus local vegnan fatgs mo per in onn. Tuttina ei la purschida per bus gronds ella regiun buca avon maun, aschia ei ei buca pusseivel d'envidar differents menaschis alla submissiun. La finala setracta ei cunzun tiel bus d'unviern d'in bus cun ina certa dimensiun nua ch'ils passagiers san entrar culs skis e san star sin peis durant il cuors dil bus.

Cto. 700.362.00 Contribuziuns a corporaziuns d'aua

La corporaziun d'aua Mumpé Medel ei actualmein vidlunder da sanar ils reservuars e la reit d'aua. Differentas instituziuns ein sedeclaradas promptas da segidar tier la finanziaziun. A vesta dil fatg ch'il cantun contribuescha vid quellas investiziuns ei era la vischnaunca stada obligada da separticipar cun ina contribuziun. La contribuziun vegn denton pagada pér igl onn 2014. A vesta dil bien quen ei la cudischaziun succedida transitoriamein el quen 2013.

Cto. 710.315.00 Dumbraders d'aua

Bein audan ils dumbraders alla corporaziun d'aua, denton fa la vischnaunca diever dallas datas dallas corporaziuns d'aua. Cura ch'ins ha introduciu ils dumbraders d'aua ein ins secunvegnius cun la Corporaziun d'aua Spina da vin da pagar ina contribuziun annuala vid ils cuosts dils dumbraders. La cunvegnientscha cuora 15 onns.

720 Dismessa da rumians

Ei para ch'il moloc ch'ei vegnius tschentaus a Scaletta seigi vegnius tschentaus empau damaneivel dil begl.

810 Menaschis forestals

Ins ha saviu leger ch'il cantun hagi approbau ina reducziun dils reviers forestals da 115 sin 91. Tgei ponderaziuns fan ins sin quei sector?

Ina part dalla reducziun ei sedada sin fundament dallas fusiuns da vischnauncas. L'otra part sin fundament dallas reorganisaziuns denter las vischnauncas. En Sursassiala cuoran actualmein discussiuns pertuccont ina fusiun dils menaschis forestals. La realisaziun ei denton aunc pendent da differents auters facturs e partenaris. Sper la fuorma dil menaschi setschenta era la damonda davart la fuorma giuridica d'in menaschi forestal intercommunal.

Cto. 812.318.00 Lavurs da tiarzas personas

In credit supplementar ei staus necessaris en connex cun la raccolta da lenna succedida denter Muot e Caischavedra en connex cun la sanaziun dalla senda. Denton eis ei buca stau necessari da surtrer la posiziun tenor preventiv.

Cto 812.435.04 Vendita da stialas

La vischnaunca producescha sulettamein stialas pil basegns dil scaldament dalla casa da scola a Segnas sco era en pign quantum per singuls privats.

Cto. 830.462.00 Contribuziun SMT infrastruttura turistica

Cheu setracta ei d'ina entrada supplementara ch'ei sedada sin fundament d'in sbagl ord igl onn 2008.

Cto. 840.318.00 Promoziun dall'economia

La vischnaunca ha contribuuiu finanziamein ad in'expertisa per intercurir la situaziun da noss hotels. Sper la contribuziun ha la vischnaunca susteniu ils hotels ch'ei separticipai all'expertisa cun mintgamai frs. 1'000.--.

900.402.00 Taglia sin schischom

Las entradas ord taglias sin schischom ein dependentas dallas taxaziuns definitivadas. Sil sector da secunda proprietad vegn per importos bass tarmess negins quens aconto, mo il quen sin fundament dalla taxaziun definitiva. Las taxaziuns per secunda proprietad surtaglian cun quei d'in onn a l'auter, aschia che quell'entrada sedifferenziescha d'in onn a l'auter.

934 Tscheins d'aua

Cun quei ch'il contract per l'indemnisaziun dall'energia da participaziun scada la fin d'igl onn 2014, han las vischnauncas pertuccadas creau ina grupp da lavur ch'ei vidlunder da preparar in niev contract. Ils prezis per l'energia ein denton giun tschaler ed ei vegn ad esser fetg grev da saver realisar in niev contract cun in prezi andant. La vischnaunca vegn a stuer quintar cun reducciuns massivas. Ina part da quella sperdita vegnan ins a saver cumpensar cun l'Ovra Russein. A vesta dalla situaziun actuala tier las ovras hydraulicas e la per part surproducziun d'energia solara e da vent en Tiara tudestga vegness l'Ovra Russein pli probabel buca pli realisada.

Cto. 934.381.01 Project Russein/Acletta

Per saver cuntinuar cul project eis ei stau necessari d'installar ella Val Acletta ina mesiraziun d'aua permanenta. El rom dil project eis ei necessari da saver cumprovar exactamein l'aua restonta. Il zercladur 2014 vegn la suprastanza communal a suttametter al cussegl da vischnaunca ina damonda da credit per la planisaziun en detagl dil project.

A caschun dalla tractaziun dil preventiv ha la suprastanza communal informau il cussegl da vischnaunca davart in credit en connex cun mesiras da cumpensaziun a Fontanivas. Actualmein cuoran discuors denter igl uffeci per la natira ed igl ambient ed igl uffeci d'uaul e prighels dalla natira davart tgei summas da cumpensaziun che duein vegnir investadas el project da cumpensaziun a Fontanivas. Tenor decisiun eis ei pusseivel che la cumpart communal stat en cumpetenza dalla suprastanza communal. Il project da cumpensaziun ei staus publicaus ed ei vegnius approbaus dalla Regenza el rom dalla procedura da concessiun per l'Ovra electrica Russein.

Cto. 935.410.19 Concessiun Ovra Russein SA

Ei setracta d'ina entrada unica ch'ei sedada ord il contract da concessiun. Entochen che l'Ovra Russein va en funcziun sto la vischnaunca separticipar vid ils cuosts da menaschi dall'ovra. Naven digl onn 2016 duessen flessegiar las empremas entradas ord ils tscheins d'aua.

Cto. 980.330.02 Rectificaziuns da debiturs

Mintga quen resp. bilanza basegna ina posiziun per saver cudischar in delcredere per debiturs dubius. Il cumprader da lenna talian che debitescha aunc ina summa alla vischnaunca ei parzialmein vegnius suenter a sias obligaziuns igl onn 2013. Pigl onn 2014 ei previu in'ulteriura rata e pigl onn 2015 duess il pagament final succeder.

Cussegl da vischnaunca revegn

Cto. 211.462.00 Contribuziun da scolars d'ordeifer (scola reala)

Igl onn da scola secuviera buca cugl onn calendar e perquei era buca cugl onn da quen. Perquei eis ei stau pusseivel che negins scolars da Medel frequentan la scola reala igl onn da scola 2013/2014 e tuttina eis ei cudischau entradas sut quei conto en connex cugl onn da scola 2012/2013.

Quen d'investiziun 2013

Cto. 070.503.00 Baghetg administrativ

Ei setracta dallas summas impundidas en connex cun l'illuminaziun dil mir e dil tschabergal ch'ins ha stuiu construir ord motivs da segirtad sin la cruna dil mir.

Ord plirs motivs eis ei aunc buca stau pusseivel da collaudar las lavurs. Perquei ei la contribuziun da frs. 30'000.-- dalla Banca cantunala Grischuna aunc pendent.

Las investiziuns semovan el rom dil credit concediu. Suentar ch'ins riguarda las expensas dils onns 2012 e 2013 e deducescha la contribuziun dalla banca seresulta in surpli da cuosts da frs. 6'000.-- enviers il credit concediu.

Cto. 300.501.00 Embellaziun dalla staziun e dil vitg

A vesta dallas investiziuns previdas e dallas preparativas gia fatgas duess ins era dar la duida atenziun el contuorn dil menaschi tecnic a Cuoz. Il material magasinous entuorn ils baghetgs a Cuoz fa ina schampra paret.

Las investiziuns semovan el rom dil credit concediu suenter ch'ins riguarda las expensas dils onns 2012 e 2013 e deducescha la contribuziun dalla banca seresulta in surpli da cuosts da frs. 6'000.-- enviers il credit concediu.

Cto. 623.501.10 Parcadi sutterrann Cons

La reducziun da 15 sin 13 parcadis ha giu per consequenza che la summa pils parcadis ei vegnida reducida commensuradamein. La summa per la cumpart dalla vischnaunca vid la scala ed il passadi ein buca vegni cudischai sut il conto parcadis, perquei ch'ei setracta tiels parcadis d'ina finanziaziun speciala che sto sepurtar ord atgnas entradas. Il passadi e la scala ei cudischai sut vias e vegnan finanziaziun ord mieds generals.

Dils 13 parcadis ein actualmeins 6 parcadis affittai.

Cto. 860.525.00 Ovra Acletta

L'investiziun ella mesiraziun ei vegnida cudischada el quen current. En connex cun la projectaziun vegn cun caschun dalla proxima seduta suttamess al cussegl da vischnaunca ina damonda da credit per la planisaziun corrispudenta.

Bilanza

121 Accias e participaziuns

La vischnaunca ha cumprau uonn accias en connex cun la refinanziaziun dalla Sennaria Surselva. Quella acciun ei era vegnida sustenida dallas vischnauncas Medel, Sursaisa, Trun e Tujetsch. Actualmeins funcziunescha il menaschi bein. Ins cascha mintgadi duas scharschas ed igl ei previu d'augmentar la producziun da caschiel. La sligiazion cun la Bergsenn AG (Migros) ei secumprovada.

123.04 Terren Pignola

La vischnaunca ha saviu vender ina part dil terren, aschia che la facultad ella bilanza ei sesminuida.

181.01 Canalisaziun e serenera

Il deivet per quella sparta ei puspei s'augmentaus. La vischnaunca vegn a stuer prender mesiras pil futur per saver reducir quei deivet e recaltgar

reservas per far las investiziuns necessarias pil manteniment dalla canalisaziun e dalla serenera.

La situaziun concernent la finanziaziun speciala canalisaziun e serenera ei buca cuntenteivla. El rom dil workshop previus ils 30 d'uoost vegn la damonda davart recaltgar mieds per la finanziaziun speciala era a fatschentar las autoritads communalas.

Calculaziun dil deivet tenor habitonts

Il deivet vegn calculaus a basa dalla facultad finanziaria suenter haver deduciu il capital jester. La differenza vegn lu partida entras il diember da habitonts.

201.01 Pauschala globala per susteniments

Quella summa ha la vischnaunca giu retschiert dalla Confederaziun en connex cun fugitivs ch'ei stai sesents en vischnaunca. La Confederaziun ha da quei temps pagau alla vischnaunca ina pauschala per di e fugitiv. La vischnaunca ha buca stuiu far diever da quella summa, aschia che quella stat a disposiziun per susteniments socials.

233.01 Legat Zambotto

Cheu setracta ei d'ina donnaziun che duei star da disposiziun per persunas. Sligiar in legat ei denton buca ina fatschenta aschi semplia.

Pretensiuns ed obligaziuns

Quella posiziun deriva en connex cun la nova ulivaziun da finanzas. A vesta al niev principi da facturaziun HRM 2 han ins denton nudau pil mument sulettamein las pretensiuns ed obligaziuns enconuschentas.

Academia Vivian

Per realisar il baghetg a Stagias ha la corporaziun obteniu in credit senza tscheins. La vischnaunca sto tenor clav da repartiziun garantir ina part da quei credit. Quella summa ei integrada ella bilanza e vegn a sereducir el decuors dils proxims 10 onns.

Decisiun

Cun 13 encunter 0 vuschs e neginas abstenziuns decida il cussegl da vischnaunca:

- 1. d'approbar il rapport da gestiun ed il quen 2013;*
- 2. da suttametter il quen 2013 al referendum facultativ conform agl art. 21, lit. a dalla constituziun communal.*

President dil cussegl da vischnaunca

Venderdis, ils 23 d'uoost 2014 ei previu l'usitada seduta campestra. Per quei duein ils commembers dil cussegl tener reservau temps gia suentermiezdi. Sonda, ils 30 d'uoost 2014 ei previu il workshop en connex cun las finanzas communalas.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér

Il president:

Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Colligiazion dil traffic Sedrun – Caschinutta cun il tunnel da via digl Alpsu: Moziun (moziun nr. 2-2013/2016)

Cumpletaziun dil protocol entras il votum da cusseglier Christoph Berger

„Oz va ei per realisar quella moziun entras la quala ei vegn ad esser necessari d'impunder minimum frs. 100'000.-- entochen frs. 200'000.-- per in studi davart quell'idea. Ei fuss denton buca schliet da reponderar las consequenzas da quella decisiun.

Ord sauna raschun sa mintga commember dil cussegl e dalla suprastanza ch'ils daners per quei studi ein schon ussa piars. Ils suandonts puncts che plaidan encunter:

- 1) In tunnel per autos cunterfa agl art. 84 dalla constituziun federala concernent il traffic da transit atras las Alps.
- 2) Per saver maridar basegna ei dus. Il cantun Uri ei clar encunter quei project.
- 3) Il cantun Uri sco era la viafier MGB investeschan 100 milliuns ella nova staziun d'Ursera cun ina colligiazion directa cun la sutgera sil Näschen. A Dieni-Sontga Brida vegn realisau in tunnel per meglierar la segirtad ed il conflict denter viafier e stradun. Prioritad ha la renomada lingia dil Glacier-Express.
- 4) Ils daners per realisar in dils pli liungs tunnels dalla Svizra ein buca avon maun. Quei project creass cuosts dad ina milliarda per ina via cantunala!
- 5) Ina axa da transit porta buca pli bia hosps, fa il liug pli pauc attractivs. Tgi ch'ei spert cheu ei era spert naven. E las plazzas da lavur ch'ins survegn ad Ursera ein ils indigens gnanc prompts da surprender tier nus e vegnan surdai als jasters. Nossas interpresas pon exequir pli bia lavurs ella Bassa, denton ein era quellas fatschentas pli spert tier nus, per concurrenzar las fatschentas indigenas.
- 6) Aschiditg che nus setenin vi da quels projects nunrealistics blochein nus tut ils projects realisabels che drovan aunc adina avunda lavur da perschader e per vegnir realisai!

Jeu proponel d'impunder l'energia en projects realistics, ch'ei ord desinteress i en emblidanza ni ch'ins enconuscha gnanc endretg, per exempel:

- Project dil VCS per ina colligiazion da tren Cuera-Mustér-Sedrun
- Project da viafier per baghegiar ora la lingia existentia Mustér-Alpsu-Ursera
- Project per augmentar la segirtad stradala sur il Lucmagn cun prolungir gallarias e construir lavineras.

Cun calar da semiar, seperschader da nossas valurs e vender meglier nos products da valeta. Cun quella colligiazion vegnin nus buca da tener ils hosps che nus havein. Cheu ein buca las colligiazions la cuolpa! La finamira ei d'augmentar la qualid e cheutras recaltgar novs hosps! Paucs hotels fan per cletg enzatgei encunter e prestan grondiusa lavur! Aschiditg ch'in grond hotel a Mustér dat als hosps aunc paunins miez schelai da solver vegnin nus vinavon a piarder hosps!

Jeu proponel da buca piarder temps cun quella moziun e d'investar energia en projects realistics."

Alla fin dalla seduta reparta Christoph Berger suandonts documents als presents:

„ÖV-Initiative des VCS im Kanton Graubünden, Eckpfeiler der öV-Politik im Kanton Graubünden. Zürich, 1. Februar 2012, Kapitel 6, S.33 –S.42

Verbesserte Schienenverbindung Andermatt-Sedrun Bedürfnisanalyse, Mindestanforderung und Grobbewertung der Ausbauvarianten, Schlussbericht 26. Juli 2011, Kapitel 7, Grobbewertung der Varianten, S.71 - S.99"

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 5 da matg 2014

C:\Users\maissen\Documents\Vischnaunca\Cussegl da vischnaunca\cussegl da vischnaunca 2013-2016\Protocols\Cus0016_12.docx